

A „MURAKÖZ“
megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak:
Egészévre 4 frt. — kr.
Félévre 2 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. — kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési díjak pedig Fischel Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

MURAKÖZ

MEDJIMURJE

„MEDJIMURJE“
Izlazi svaku nedelju
Céna mu je :
Na ošlo leto 4 frt — kr
Na pol leta 2 frt — kr
Na četvert 1 frt — kr
Sva pisma i pošiljke nai se pošiljaju „Uredničtvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela vu Čakovec.

VEGYESTARTALMU HETILAP | NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. | IZLAZI SVAKU NEDELJU

A községi magtárakról.

Nincs ország egész Európában, melynek fekvése és talaja kedvezőbb volna a földművelésre, mint Magyarorszáé. Az Ég gazdagon megáldotta hazánkat, terem minálunk gabona, bor, gyümölcs stb. nagy mennyiségben, s mégis gyakran megtörténik, hogy a kisbirtokos kinek őszzel alig van elég helye, a hová gabonáját elhelyezze, tavaszra kelvén az idő, kénytelen ugyanazon gabonát, mit ő őszzel eladott, kétszeres árért visszavásárolni

A gazdálkodásnak ezen furcsa neme, már nem egy gazdát tett tönkre, mert ebből kétszeres kár háramlik a termelőre. Az első, hogy nagy kamatot fizet az általa eladott gabonára, a másik pedig az, hogy a drágán vett kenyérrel igen szűken bánhat, s gyakran kénytelen a nélkülözhetlent is nélkülözni, és a legnagyobb munka időben nem táplálkozhatik úgy, mint kellene. De oka ez annak is, hogy gazdáink az által, hogy pénzüik nincs — kénytelenek gabonájok jó részét előre eladni; mi által tetemes kárt szenvednek és mégis örökös hátralékban vannak.

Mindezt nagyon jól tudjuk, de ezek meggátolására még sem tétetik semmi sem. Társadalmunk nagyobb része stoikus nyugalommal megmarad az ő semmit tevésében és onnan várja a segílyt: a honnét az épen nem jöhet. Pedig tenni és cselekedni kell, — mert megtörténhetik ezen olcsó gabonaár mellett is, mikor alig találunk gabonánknak piacot, hogy a jövő tavasszal kénytelenek leszünk kenyeret vásárolni; még pedig nem oly potom árért, mint most eladjuk.

Vannak nagyon sokan, kik mindazon bajokért, melyekkel a földművesnek küzdeni kell, a kormányt akarják felelőssé tenni és a nagy adót okozzák, pedig az nem áll. Az adó, mit a föld után fizetünk, nem oly nagy, kisebb mint amennyit a dézsma kitett, kormányunk pedig mindent megte sz, hogy kereskedésünket és földművelésünket az őt megillető polczra emelje; de bár mily erőfeszítés mellett sem érheti azt el, ha a társadalom nem támogatja.

Az egyesülés es kölcsönös támogatás hiánya okozta azt, hogy a kisbirtokos osztály pusztulásnak indult, az ősi birtok idegen kézre került. Elég szomorú példája ennek a lefolyt évtized, mikor nagyon sok helyen egypár mérő gabonáért vagy egy zsák liszt árért került dobra ház és föld

Igaz, hogy azóta több üdvös törvény látott napvilágot, pl: az uzsora-törvény is, de mindezek csak holt betük, csak írott malaszt lesznek, — ha nem egyesülünk s közös erővel nem teszünk és cselekedünk a főntebb említett baj elhárítására.

Különösen a Muraköz érzi a társulási hajlam hiányát, mert itt az egyoldalú földművelési ág mellett mi sem üzetik. Az egyoldalú földművelésnek pedig nagyon sok árnyoldala van; egy jégeső megsemmisítheti legszebb reményeinket s több évre visszavet bennünket, — egy májusi fagy pedig egészen tönkre teheti a termelő gazdát.

Egyesült erővel kell cselekednünk, mert csak úgy lehet a termelő közönséget, azon zavartól, melybe rosz termés, jég vagy fagy bele sodorhatná, megmenteni; s erre legalkalmasabb a községi magtár. Ezen fontos intézménynek nem volna szabad egy községből sem hiányozni, mert az által nem csak, hogy olcsó kamattal kap a megszorult gazda gabonát, hanem e népet takarékosagra is ösztönzi; amennyiben az eleség aratás után szedetvén be, minden gazda törekezőnek annak tagja lenni, mert akkor valamelyes gabonát mind egyik nélkülözhet. A községi magtárak felállítására nem ütközik sok nehézségbe, mint-hogy pénzbefektetést nem igényel, s minden helységben akad olyan helyiség, hová az összegyűjtött gabonát el lehet helyezni, kezelése sem nehéz, s bármely meghizható ember által is eszközölthető.

A néplapok, néptanítók és lelkészek hivatása ezt a néppel megismertetni és megkedveltetni, s mi nem is kételkedünk, hogy derék tanítóink ezen fontos intézményt fel ne karolják és ne törekezőnek a magyarosítás mellett földművelésünk felvirágzását és a nép gyarapodását előmozdítani.

Föl tehát a munkára, egyesüljünk, mert csak társadalmi úton tudjuk polgártársainkat azon zavartól megmenteni, mibe az előbbi évek bele sodorták

LŐB SIMON

Böjti levél.

Tek. Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy becses lapjának 10. számában Monsieur Ádám tollából kikerült „Böjti predikációkra“ nemem nevében megtehessem észrevételeimet. Mrs Ádám elősorolja a farsangnak azon élveit, melyben mi virággal, csipkével diszitett, vagy ezek nélküli, különböző kedves színű, 2—3 méteres uszálylyal bíró fényes toilettek segélyével hódítjuk az erősebb nemet. Ugyancsak nekünk rovatik még föl a farsang különböző czimén csinált kontók hosszu sorozata is, s az ezek fizetésével felidézett keserűség.

Igaz, hogy részben mi is okai vagyunk ennek, de csak vallja meg Mrs Ádám, hogy az erősebb nemnek jut ki ebben is az orosz-láurész. De ugyan Ádám ur, miért hozza fel bűnül nekünk azt, mire önök kényszerítenek? Vagy azt hiszi, nagy örömet lelünk mi a cifra divatos ruhában, s drágábbnál drágább ruhákban mennénk bálba, ha erre önök nem kényszerítenek? Igaz, Mrs Ádám hiába ráncolja

össze homlokát, önök kényszerítenek, vagy talán azt hiszi ön, hogy mi nem tudjuk azt, hogy szívesebben táncoltatják az atlasz ruhát, mint az egyszerű mollt? S sokan csupán a toilettek kedvéért mennek el önök közül a nyilvános mulatságokba. Ha kifogása van önnek öltözetünk gazdagsága ellen most, úgy lennének egyszerű ruháink ellen százan önök közül kifogással. Ha kevesebb igényeket támogatana a férfi világ, s ha szintén előljárna a jó példával e tekintetben, bizonyára nem szolgáltatnék alkalmat az utólagos felszólalásra. Ami pedig a főzést illeti, arra csak azt válaszolom, hogy Mrs Ádám nem tud olyan magyar nőt megnevezni, ki ne tudna férje szája ize szerint főzni. A tüt és czernát is tudjuk, hogy mire kell használni s nézze csak meg Ádám ur hölgyismerősének ujjait s meglátja rajta a varrás nyomát.

De hát Uram! ön csak elsorolja a mi hibáinkat, de a férfiak hibáiról nagy bölcsen hallgat. Ha jól tudom, azt szokták mondani, hogy férfi neveli a nőt. Igaz ez? mert ha igaz, akkor a nekünk tulajdonított hibák önökre háramlanak vissza.

Felhozza hibáinkat, divatos nevelésünket, s szemünkre lobbantja tétlenségünket. Bizony pedig igaztalan irányunkban, mert látja ön, ha tudomást akarnak szerezni háziasságunkról, akkor azt ne a bálokban tegyék, s ne a mulatságok után ítéljenek meg.

Azután nem is vagyunk ám olyan divatbábok, kiknek első lenne a divat, s kik előbbre valónak tartják a pipereasztalt a konyhánál. Jobban áldoznak önök „annak a molochnak, mit a jelenkor divatnak nevez“, mint mi. Költségesebbek az önök kedvteléseik, mint a mieink s ha eljön az az idő, mivel Ádám ur fenyeget „mikor főznénk és varrnánk szívesen, csak volna mit“, bizonyára nem mi, hanem az önök gondatlansága, hogy ne mondjam lehasága, idézi ezt elő.

Bizony kétségbeejtő az a gondolat, hogy mi, önök szerint gyöngék s gyámságra szoruló teremtések, nagyobbára olyan emberek gyámsága alá jutunk, kik magok is rászorulnának a gyámra.

Meg vannak miud a két félnek a maga hibái, s azért kár a más szemében meglátni a szálkát, s magáéban nem a gerendát; söpörgeesen Ádám ur, de csak a maga portáján.

ÉVA.

H I R E K.

—

Lapunkat ez új évnegyedben t. pártolónak szíves figyelmébe ajánljuk! Kérjük a nép valódi ba átaít, hogy lapunk céljaival a népet megismertetni és lapunkat a nép között terjeszteni meg ne szünjenek! — A kiadóhivatal a hátralékos előfizetési díjak szíves beküldését és az előfizetés megújítását tisztelettel kéri!

— A muraközi nagyrabcsült lelkész, jegyző és tanító arakat bizalommal felkérem, legyenek kegyesek községükben történt bármily csekélynek látszó eseményt, röviden, levelező-lapon akár magyarul, akár horvátul tudomá-

sunkra hozni! Számos muraközi eseményről rendszeren más megyei lap útján értesülünk. A t. beküldők híreikkel sokkal nagyobb szíveséget tesznek nekünk, mint bármely más megyei lapnak, különben is csereviszonyban lévén összes megyei lapjainkkal, azoknak lapunk hírei rendelkezésükre állanak. Aztán becsüljük meg, és támogassuk első sorban azt, ami hozzánk legközelebb áll, mert érdekeinket csak az képviselheti valóban, aki közöttünk él, ismer bennünket, ismeri bajainkat és szükségünket! Ismételve kérünk szíves közreműködést.

Szerk.

— **A csáktornya-zágrábi vasút** építését hír szcrint a husvéti ünnepek után megkezdik. A varasdiak husvét hétfőre várják Zágrábból a bánt és az érseket az építés megkezdési ünnepéjéhez. A mérnökök a múlt héten puhaltolták a Dráva hidjánál a talajviszonyokat.

— **A csáktornyai nőegyletnek** f. hó 22-én tartott választmányi ülésén elnöklő Zakál Henrikné bejelenté, hogy D. E. és M. E. választmányi tagok leköszöntek. Helyök betöltéséről a közgyűlés fog intézkedni. Titkár (Jeney Gusztáv) jelenté, hogy az egylet alapítójának gyarapítására a csáktornyai fiatalság és a csáktornyai takarékpénztár 30 - 30 frtot küldött. Több, rendes segélyért folyamodó kérése fedezet hiányában nem volt teljesíthető, rendkívüli segély Borsnak és Holzernének szavaztatott meg. Végül a választmány érvényesíté két, a vál. ülésre meg nem jert taggal szemben a múlt közgyűlés ama határozatát, miszerint a gyűlésen meg nem jert tagok 50 kr. büntetéspenzt tartoznak fizetni.

— **Szerencsétlenség.** F. hó 21-én Kovács György krályveczi vasuti munkás a fával megterhelt pályakocsiról oly szerencsétlenül esett le, hogy lábai a kerekek alá kerülvén. Bal lábát eltörte, jobb lábán pedig erős zúzódást szenvedett.

— **A műkedvelő** színi előadás Csáktornyán úgy halljuk, husvét utáni szombaton tartatik meg, ha ugyanebben a Regedéből husvét

hétfőjén ide érkező német színészek nem akadályozzák a műkedvelőket.

Az ígért husvét mellékletet a mai számmal küldjük szét t. előfizetőinknek. A melléklet egy füzetke „jó könyvek a muraközi nép számára“ czimvel. E könyv horvátul van írva, tehát a horvátul nem értő t. olvasóinkra nézve értékkel nem bír leírni a könyvet. De annál nagyobb az értéke a népre nézve, mert a hazafias s erkölcsös irányban szerkesztett füzet, hazafiatlan s erkölcstelen ponyva termékeit van hivatva leszorítani a ponyváról. A füzet tartalma: A haza, Glád Ferencz-től. Akkor és most (költemény) Potlachnik Antaltól. Majláth György (életrajz). Potlachnik Antaltól. Közmondások. Vegyesek.

— **Nagy szenzációt keltett a vend vidéken** a mura-szombati póstamester, Dinstenberger Kálmán sikkasztási büntette. Nevezett egyén 3 hét alatt apránként 9123 frt. 4 kr. sikkasztott, f. hó 23-án önkényt jelentkezett a járásbírósnál. Dinstenberger a mura-szombati előbökölő körökkel a legjobb baráti viszonyban és pontos hivatalnok s jó családapa hírében állott. Mérsékelt költsége sem gyanított a ismerő-ei előtt bűnét. Annál nagyobb volt tehát Mura-Szombaton s vidéken a meglöbbenés az eset miatt. A vizsgáló bíróval benső baráti viszonyban alivan a sikkasztó, kínosan megható jelenet idézett elő a bíró elé vezetése. Egy szemtanu elbeszélése szerint mielőtt a bíró a kihallgatáshoz fogott volna, szemére vevén meggondolatlan eselkedését, ezen szavakkal bucsuzott el barátjától: és most, mielőtt kötelességem teljesíteném, vedd utoljára baráti bucsusókomat Isten veled! A szerencsétlen az elsikkasztott pénzről pontos számadást vezetett. Hogy mire költötte az elsikkasztott összeget, még nem tudatik.

— **A kir tanfelügyelő a vendvidéken.** Bellatinzról várják, hogy Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő úr a múlt napokban

látogatta meg a vend-vidéki iskolákat. Ez iskolákban a magyar nyelv tanítása — dacára a kevés számú tanórónak — szépen halad; a tanító urak tehát e végvidéken lelkiismeretesen felelnek meg ama kötelmeiknek, miket a haza tőlük megkíván. A kir. tanf. úr meglegedésének különösen a ganesai állami iskola lelkes tanítói előtt kifejezést, — Bellatinzton Sziszeki plébános úr a nép nevében vend nyelven mondott köszönetet a kir. tanfelügyelő urnak a becses látogatásért és fáradozásért. Mint biztos kutforrásból tudjuk, a tanf. úr állami iskolák felállításán fáradozik a vend vidék részére. Segitse őt a jó ég működésében és a közvélemény jutalmazza meg fáradozásaiért örökös hálával!
r.l.

Gyászhir. Vevli Ferencz perlaki póstamester anyja 72 éves korában Perlakon meghalt. Temetése f. hó 27-én volt. Nyugodjék békével!

Irodalom. Vettük a „Gondülő“ 27-ik számát, mely mint mindig, érdekes tartalommal jelent meg. Figyelmesztetjük olvasóinkat e kitűnő lapra, mely ápril elsején a harmadik évfolyamára lép. Előfizetési ára negyedévre 1 frt 50 kr. Kiadótulajdonos Székely Aladár Budapest VII. dobuteza 14. Előfizetési felhívást küldött szét Varsányi Gyula, kiadandó költeményeire. Nem tudom, ugymond felhívásában, mit érnek verseim, de azt bátran mondhatom, hogy csak akkor irtam, ha belső ösztön kényszerített a verselésre. A megjelendő kötet ára 1 frt. Az előf. pénzek Varsányi néven (Budapest dohány-utca 6 sz. I. emelet) küldendők. Beküldetett „Főrendiházunk reformjához“ czimű röpirat. Irta Gróf Kreith Béla. „A magyar pénzügy“ czimű hetilap Szerkeszti Kormos Alfred. A lap előf. ára negyedévre 2 frt. 50 kr. Kiadóhivatal: Budapest, Bálvány utca 14.

Szerkesztői izenet t. munkatársainknak. Beesés közleményeket megkaptam, lapunknak nagyon is kimért tere azonban nem engedi, hogy azonnal közölhessük beesés közleményeiket. E tekintetben követelt csakis alkalomszerű közleményekkel tehetünk. Azért elnézést és türelmet kérünk!

„HORVATSKI DEL MEDJIMURJA“

Občinske žitnice.

Nega takvoga orsaga vu celi Europi, koj bi tak vu dobri mesti ležal, i kojega zemlja bi tak prilična bila za poljsko dēlo: kak Magjarskoga orsaga. Bog je sasvim blagoslovil našu domovinu, raste pri nas žitek, vino, sad itd. vu veliki množini, ipak se gustoput pripeti, da mali gospodar koj v jesen svega tak obilno ima, da skorom nēma mesta, kam bi si žitka, pospravil, na protuletje ravno onoga žitka, kojega je v jesen prodal, za još jedenput toliko mora nazaj kupiti.

Takvo gospodarstvo je ve v nogo gazih na nikaj dēlo, ar s toga dvovrstni kvar trpi ploditelj. Prvi, da velikoga interesa mora platiti na on žitek, kojega je on sam prodal, drugiput pak tako na slabo more vun dojt i tak dragim kruhom, i v nogiput tam mora strahovati, gde nebi moral. Ali zrok je tomu i to, da naši gospodarji sbog toga, kaj neimaju peneze, veliku stran žitka napr moraju prodati. sbog toga veliki kvar valujeju, i ipak su navēke vu zaostatku.

Sve to dobro znamo, ali ipak nikajne dēlaju, kaj bi se ova huda šega zatrgla. Društvo ostaje samo vu svojim počivanju i odonud čeka pomo otkud ona nemre dojt. Na suprot dēlati i činiti je treba, — ar se more pripetiti, da poleg je fal cēne komaj najdemo piaca za naš žitek, — da dojduce protuletje presiljeni budemo kruha

kupiti, i to ne za tak špotno cēnu, kak vezda prodamo.

Vnogo njih je, koji za sve one tekoče, koje s poljskom dēlom hodiju, orsaga i veliku štribu kriviju, ali to nestoji Štriba koju za zemlju p'lačamo, nije tak velika. menjša je je dēzma vun dēla, orsag sve kaj je moguće dēla da trgovinu poljsko dēlo na nejvekšu policu zdigne, ali to je sve zabadava, ako društvo snjim skupa nečuti.

Jedinstvo je zrokuvalo to, da mali gazdi su na nikaj došli, — starinski imetek je na ljudske ruke došel. Dosta žalostnih peldah je bilo vu zadnji deset let, kad je vu čuda mestí za jednu drvenku žitka ali pak za jedno vreće mele celi grunt pod šekuciju došel.

Istina, da od onoga vrēmna već dobri zakonih imamo, ali to su sve mrtve slove, i samo napisana milost bude, ako svi skupa nebudemo dēlati i činili.

Izprema Medjimurje čudaput pozna, da ove dobrote faliju. Ar vu Medjimurju samo zemlju obdeljavaju poljodelavci i samo s toga živiju. A zemlja pak čuda nepriateljov ima. Jedna toča nam sve more zeti i na 2—3 leti nas nazad hiti ta, gde smo predi bili. Jeden mraz vu Majušu, na nikaj more dēti gospodarja.

Svi skupa moramo dēlati, ar samo tak moremo ploditeljnoga puka sloboditi od one nesreće. vu kaj bi nas lehko tu a, mraz vpelala, a nato je najbolje prilična občinska žitnica. Ta znamenita potreboča nej smela z niti jednoga sela faliti, ar poleg toga ne samo kaj najmēnj i interes dobi vun žitka on, koj potreba, nego takaj puka na skrb jivost nuka, jer se žitek po žetvi nut er pobira svaki gazda nastojal bi član biti, ar onda svaki more nekaj malo žitka vkraj dati. Podignjenje ob nske žitnice nije velika težkoča, ar peneze nepotrebuje, pak svaki občini se najde takvo mesto, kam skup spravljenoga žitka moči spraviti, a za vodjara kakšega goder poštenoga človeka moremo postaviti.

Pučki listi, navučitelj, duhovniki su na to postavljeni, da ovo občinsku žitnicu, vu seli moraju gori postaviti i mi imamo ufanje k njim, i mislimo, da dužnost svoju budu zvršili.

Hajda onda dēlajmo svi skupa ar samo s dēlom moremo našega puka od onih nesrećah osloboditi vu koje ga ona leta su hitila, koja su pretekla.

LÖB SIMON.

ZABAVA.

Stara Jalža

Pohadjanje,

Dobra žena počela se spominati s našimi ljudmi, i zapitala je dečeca, ali si bude spoznala oca? Jalži pak je bajala, zakaj si nije sina tak dugo pohodila, zakaj nedođe negda-negda? im ju rado vidiju. Dok je nato Jalža rekla, da vu tom niti dvojila nije, i da joj je rekel Janoš, kakvu dobru gazdaricu ima (Gazdarica se tak držala, kak da bi se čudila, da je Janči takovoga kaj rekel.) Ali stare noge već vezda nemoreju tak iti, niti vezda nebi bila dešla, da ju nevolja nebi bila dostigla.

— Pak kakva vas je nevolja dostigla?

— Stara Jalža je odkrija ve svoj stališ. Ali jei to požalila, kajti je s tem priliku dala punomu izpitavanju. Da joj Janči nekaj itak pomaže? Da kuliko more, ali ne puno. Kuliko vam je letos dal? (Ja berme neznam povedati, jako huđu glavu imam.) — Ali dete morti ipak oblači i rendu plaća? (Bog za čuvaj! kak bi mogla to od njega potrebuвати, im bi vumrla od srama, ako bi vidla, da se netko zaradi mene brini i tere. A detetu nije treba puno, am bi to i jeden stranski včinitil, a kak nebi babica to včinitila.)

Gospa je s glavom migala i rekla: Draga moja, meni se tak vidi, da je vaš sin zločest.

Samo je treba to Jalži, da njega što za radi nje za zločestoga človeka zove. Počela ga je hvalliti a i morti bi bila i kožu s njega izhvalila, da nebi bil prav na vrata stupil nuter on, od koga su se spominale.

Janči se nije jako veselil, i tak se je vidlo kak da mu nebi prav bilo, da mu sim na šinjak dojdeju. — Mislim, da se bojal, da mu se nebi gazdarica i služkinje norca delale. — Ali je morti čutil, da su se morali k njemu obrnuti, a nije niti božega groša imal vu žepu. Jako se težko vidi človeku, dok čuti, da je nekomu treba pomoći i zna, da nemore, osobito ako sbog vlastite lahkoumnosti nemore pomoći.

Majke obično dobro znaju detci iz obraza gitati. Dobro je znala Jalža, da se sinu nedopada njezina prisutnost. Ali nije mogla drugač včiniti, morala je odkriti svoje posle. Počela je dakle govoriti: jako se izgovarajuć. Ja neznam, kakov odgovor je čekala, ali to sigurno nije čekala, kaj je dobila. Tojest Janči je jako počel kleti: Da vre on pokaže onomu divjaku, samo naj mu v ruke dojde. Vre dojde ono vreme, gde budu ta gospoda požalila, kaj su siromakom včinitila.

Stara Jalža je skup sklopila ruke i štela je sina si potišiti, ali nije mogla k reči dojti. Nije ona zato došla sim, nego za pomoć ili barem za dober navuk.

Jalžine molbe su kesno mogle srditoga človeka k pameti dozvati i do toga s njim dojti, da ju zapita: kuliko joj je treba? Četiri ili pet forintov rekla je Jalža, baš na zadnje i s četiremi bi mu mogla zube zateknuti. Četiri frtov veli Janči to je čuda penez, prem ako človek je nema. Primoran sem k gazdarici se obrnuti, kaj mi je jako težko, kajti me navek špota, gda god ju prošim. Znam, da vam ve puna vuha nameče. Kaj ju briga za drugoga?!

Janoš otide k gazdarici i pove joj svoje, tak joj je govoril, kak da velikoga grešnika valjavaju. Gazdarica na zadnje odgovori:

Janči, ako peneze materi si hočeš dati, onda je dobiš, vun ti dam celu plaću. Ali to ti velim, da već nije puno nutri. Ali si si napisal kaj si već vun zel?

Nisam ja nigdar pisal, znam ja to na pamet.

Zlo si včinitil. Kaj se človeka tiče, njega ne zaboravi tak hitro človek, ali kaj človek tak pomalo vun z jemle, na to rad nemisli. Pak vam imam ja to zapisano. Gledi: jeli su dobro ovi broji zapisani?

Zakaj nebi bili? pak ako i nebi, im je to kolendar, tomu mora siromak človek veruvati.

Janči, Janči! tebi se nekaj mato meša po glavi. To nije dobro, niti za drugoga niti za tebe. No kuliko imaš još nutri?

Ova knjiga kaže, da pol pet forintov,

— Dobro je naj bude, pol pet forintov. A vezda me Janči dobro slušaj, k srdcu ti hočem govoriti. Ja ti dam peneze i išče ti dam pol forinta na radaš, a od novoga leta ti po vekšam plaću, kaj ti sem drugač zadovoljna s tobom. Ali za miloga Boga te prošim, pomori nekaj materi si. Vidiš ona se netuži, pak ako joj i veliju, zataji; ali joj ja čitam iz očih, da joj staro telo nemore već delati, a ti joj još i sina si tamdržiš na vratu. A pamet ti naj ne hodi navek Bog dragi zna kud, gde nebi i bilo treba. Ti si sluga, z plaću služiš ja ti nju rado dam, ali pod silom ju nedopustim vzeti. Vu mojoj hiži sem ja gospodar, i ako tko tak ne dela, kak ja hočem, on naj ide s Bogom. Ja ljubim mira, dakle naj mi ga ti banuvati, vezda pak idi, zapreži, napravi dobroga sica, deni gore mater i sina si odpelaj je dimo.

(Dalje sledi)

Kaj je novoga.

— Novine naše preporučamo svim poštuvanim čitateljem vu novim črtvu leta, i prošimo one, koji za dojdūci četvert još nisu predplatili, naj se javiju: jeli hočeju i nadalje naše novine držati, da budemo jim mogli novine uredno pošiljati. Čena je: na novi četvert: 1 forint.

Opomenemo gg. predplatnike, ako koj broj naših novin nebi morebiti vu ruke dobili, naj se na pošti glasiju, ali pak naj nam pišeju jeden listek: mi jim broj, kojega nebi morti dobili, pošlemo.

Dajemo takaj naznanje, da smo s denešnjim brojom „Medjimurja“ rezposiali pošt. predplatnikom na vuzmeni prilog, imenom: „Dobre knjige za medjimurski puk.“ S vim poštuvanim čitateljem dobre i vesele svetke želimo!

— Smrt 176 rudničkih težakov. Od sv johanske rudničke ne-reče pišeju nam iz Frankfurta, da je 176 težakov vumrla. Veliki del tih težakov, bili su obiteljski ljudi, i 450 dec i siromakov zgubilo je svoje hranitelje.

— Iz ruske priobčili su sljedeći strašni dogodjaj: Predzadnjega petka je jeden, od Podebitza jednu vuru dalko stanujući mlinar, po imenu Thorn, vu trgovečkim poslu išel vu Lodz. Kesno v noći došel je nazad, i kak je hižna vrata odprl, strašno zločinstvo je videl pred sobom. Žena, četvero dece, dekla, slugi i mlinarski detiči, svih skupa deset, ležali su mrtvi na zemlji. Prestrašeni mlinar samo je jedno živo stvorenje našel vu melinu, jednoga ljudskoga psa, koj je izdal krvoločnike. Mlinar je taki poslal po žandare vu susedni varaš, koji su taki došli na konjih. Vezda su psa, kojega su tolvaji ostavili vu hiži, pustili a žandari su ga nasledovali. Vu b'žnjim selu Szmoravi postal je pes pred hižom jednoga dobro stojećega človeka. Kad su žandari zapitali človeka, jeli je to njegov pes, ov misleći, da se zeznalo, taki je priznal da je i on delnik krivoz. Z o inci su zaradi kradje počinitili ovu krvoločnost. Zlo inci su već svi polovljeni.

— Vu Hasheenuje već duže vremena tabor. Osim vuogih drugih dogodjajov, doznali smo od odlučne bitke generala Grahama pri Suakinu ovo: Pred izhodom sunca trombentovali su vu suakinskim englezkim logoru. V jutro ob šestu vuri bila je cela vojska gotova i odposlana je bila. Neprijatelji su se samo malo protstavljali. Arabi su se nazad potegnuli i zavzeli su svako povišeno mesto, po priliki četiri kilometre daleko od englezov. I indijanskimi vojskama objađeni englezi prez prestanka su se napred borili su na povišena mesta, neprijatelj se već mogel nazat vleći prez nereda, proti Tanai. Indijski konjeniki navek su navaljina vojsku Osmana Digma. Jeden del arabov odtrgjen od glavne vojske bežal je proti zahodu vu hasheensku dolinu, ali su vu begu englezki kanoniri postreljali. Bitka trpela je do pete vure. Arabska jakost

se je za 4500 ljudi pomnožila. Med englezi bili su 4 mrtvi i 49 ranjenih. Kuliku su arabi zgubili nezna se, ali je bilo puno mrtvih i ranjenih. Po poldan ob jedni vuri bila su sva neprijateljska mesta predobljena. Neprijatelji su slabi bili, i samo onda su se malo bolje borili dok su se vu grmju bili. Osobito je bil jeden razred arabov nesređen, koj je hotel predreti med engleze i njihovo spojenje z logorom pretrgnuti. Ovi arabi navaljili su na englezku strazu, ali nisu mogli napred iti, i gda su se već približili na 30 koradžov, morali su se nazad obrnuti. Vezda je najjedenput jeden šereg bengalski konjenikov vudril na nje, i veliju da je samo ov, arabski razred zgubil 300 600 ljudi. Drugi glasi iz Suakima, drugač odpišuju bitku, i kak povedaju očevitci, bila je jako velika bitka, vu kojoj su englezi jako zgubili. Jedna trupa prisiljila je bengalske konjenike nazaduvati, i to na taj način, da su se arabi na zemlju hitiji i konjem noge sekli. Britki taborski prestor bil je dugo vremena obkoljen s neprijatelji. Gazde su morale pol vure neprijateljski ogenj zdržati, i neprijatelj bi bil čeli čoport mogel postrelati, da bi bolje bili cilali.

— Vumrla je Verli Ferenc priločkoga poštamestra mati vu 72. letu vu Priloku. 27-ga o. m. su ju zakopali. Naj počiva vu miru!

— Iz Bellatinca nam pišeju, da je prešli tizeden pohadjal g. kr školski inšpektor buhečke škole i svigdi je bil zadovoljen, a prem vu ganičkoj orsačkoj školi. Veličastni gosp. Sziszeki bellatinski plebanoš su se zahvalili gosponu inšpektoru, da su tak dobri bili, pak pogeldali škole i prošili su g inšpektora, naj se i nadalje skrbiju za ovu stranju varmegije.

— Poštamester iz Murske-Subote je 9123frtov i 4 kr. vun vzal ma lo po malo od poštarske kasse pak kad je videl, da bude se to zeznalo, sam se je javil pri kr. kot sudu, Taki su ga zaprli i sada vu reštu čeka kaštigu.

— Kaj je moguća činiti istinita ljubav. Na otoku Korziki vu jednoj dolinici med inarskim bregi, stanuvaj je jeden človek, koj je imal lepo gospodarstvo, ali išče jednu lepšu kčer. Lepa Barica zaljubila se vu jednoga siromašnoga pastira, Pollia, koj je takaj i nju ljubil, ali kaj ti se je bojal da ga odbijeju, nije se ufal zaprositi njezinu ruku. Lepa puca tak se je nad tim žalostila, da je jako ginula i jako zbetežala. Žalost drage tak je osigurala Pollia oda je zaprosil od otca njezinu ruku. Ali stavec je rekel: „Kak bi mogel dati kčer takvom človeku, koj na skrom bude soldat, a onda ge odpeljaju daleko vu Afriku.“ Za nešteri den opet je došel Pollio, na ruki s krvavim rubcom, „Gledi stavec, rekel je otcu Barinomu, već me ne zemeju za soldata. Včera kda sem drva cepal, odsekel sem si dva prste.“ Ali stavec je opet odgovoril: „Vezda pak išče menje moreš biti Barin muž; nevoljuiku nedam moju kčer.“ Pollio je zdvajajuć ostavil hižu. Od onda nije imel nigde bitka, hočil je po gorah i dolinah, dok se nijé najjedenput našel vu onoj šumi, gde je bil navaden drva cepati. Gda se je ogledaval med drevjem, najjedenput je pred njim postala njegva draga: Bara. Puca je k njemu išla i zapitala: Ali ti je već zacelela ruka? Skorom čisto. Pak gde se je pripetila ta nesreća. Pollio pokaže na jedno posećeno drevo, na kojem je navek drva cepal, i na kojem se je još vezda krv videl. Puca zdigne sekiru, koja je bila k drevu prislonjena i smejuć se zapita: Ali je ovak bilo dragec moj? i vu ovom hipu opet se je sekira vu krvi močila; a slabi pucini prsti ležali su odsećeni poleg krvave sekire. No Pollio vezda smo već svoji, navim si otca, kaj more izvračiti ove rane. Ozdravile su rane naskorom: ljubav je zrokuvala, ljubav je izvra ila, kajti za dva tjedue bile su Polliove i Barine gosti.

Lotterija.

(Budapešt, 28-ga marcijuša.)

22. 19. 87. 2. 81.

A „GONDŰZŐ“

szépirodalmi hetilap

Évi ápril hó elsejével harmadik évnegyedbe lép és rövid fennállása óta rendkívül dúsa és változatos tartalmánál fogva oly pártolásnak örvend, mely az irodalom terén valóban páratlanul áll hazánkban.

A „Gondűző“ erkölcsöt nemesítő esleket művelő, érdekesítő és gondokat űző olvasmányaival kimeríthetetlen tárházat képez családok és egyesek számára.

A „Gondűző“ munkatársai: P. Szathmáry Károly, Tolnai Lajos, Komócsy József, Kiss József, Margitay Dezső, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Tóth Endre, Vértesi Arnold, Kázár Emil, Éjszaki Károly, Endródi Sándor, Balázs Sándor, Dalmady Győző, Prém József, Hentaller Lajos Sziklay János, Reviczky Gyula, Palágyi Lajos, Lévy Sándor, stb. stb.

A „Gondűző“ továbbá megkezdte „A gránátköves asszony“, Marlitt E. világhírű

regényének közlését, egyedül jogosított magyar fordításban, mely regény egyszerre hatnyelven jelenik meg.

Végre pedig örvendve említjük meg, hogy Jókai Mór és B-niczky Bajza Lenke koszorus iróink ígérését bírjuk, hogy a „Gondűző“ számára irni fognak, miáltal oly kellemes helyzetbe jutottunk, hogy hazánk irodalmi kitűnőségei csoportosítsuk lapunk körül.

A „Gondűző“ megjelen minden vasárnap 3¹/₂ ivnyi tartalommal és ára a bérmentes szétküldéssel együtt negyedévre csak 1ft 50 kr., félévre 3 ft.

Mutatvány számmal mindenkinek szívesen szolgálunk ingyen és bérmentve, ki e végett hozzánk fordul.

Az előfizetési pénzek legcélszerűbben posta utalvánnyal a „Gondűző“ kiadóhivatalhoz küldendők.

Szekely Aladár

a „Gondűző“ kiadó tulajdonosa

Budapest, dob-utca 14.

Szerkesztő: MARGITAI JOZSEF urednik.

Arverés-hirdetményi-kivonat.

A csáktornyai kir. Járásbiróság mint tkvi. hatóság részéről közhírré tétetik, miként Klobucsarics István, turesiscei lakosnak, Jankulia Lukács ávoriscei lakos végrehajtást szenvedő ellen 100 ft. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó csáktornyai kir. Járásbiróság területén lévő a murscsáki 888. sz. tjkvben 1441 1442. 1443 és 1444. hsz. sz. a. a turesiscei 80 sz. tjkvben 290 a hsz. sz. a., végre a turesiscei 84. sz. tjkvben 270|12 hsz. sz. alatt felvett összesen 405 frtra becsült ingatlanok s tartozékai folyó évi

Május hó 18 napján d. e 10. órakor

a turesiscei község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10,1^o át vagyis 40 ft. 50 krt készpénzben vagy az 1881.évi LX. t. cz. 42 § ában előirt óvadék képes papírban a kiküldött kezehez letenni, a többi feltételek e bíróságnál megtekinthetők.

Kelt Csáktornyan a kir. Jbíróság mint tkvi. hatóságnál 1885. évi január hó 23 an

Séra s.k. kir. jbiró

Hirdetések.

NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONYI ÉKSZEREBEN

Alapított 1873. évben. **HERLINGER M.** Alapított 1873. évben.

óras és ékszerész, Csáktornyan.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárat mindenféle órá-, arany-, ezüst-ruk és é-szerekből lefflu. kiálltva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző hivatal által felülvizsgálva és fémjelezve van.

Mindennemű **RÉGI ÓRÁKAT,** ugyszintén **ARANY- és EZÜST TARGYAKAT** javítás végett jóttállás mellett, elvállalok.

Régi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvétnek.

NB: Bátorokodom még jól berendezett optikai áruraktáromat is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani. 209 4 *

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközölnetnek.

NAGY VÁLASZTÉK SZÜLETÉSNAPI AJÁNDEKOKBAN

Kávé közvetlen Hamburgból közvetlen szétküldés a mi jó hírnemű kávé, tea, csemege stb. nagyban raktárunkból a legkiválóbb minőségű áru legolcsóbb árakert bérmentve, előleges fizetés, vagy ntánvét mellett.

KÁVÉ 5 KLGR. ZACSKÓBAN ÁR O. É. FTI

Kávé cseledek részére	3 20	J. v. zöld erős finom	5
Rib. finom erős	3 30	Aranyjáva igen fin. gyöngy.	20
Santos, tiszta	3 75	Portorico, zamatos erős	0
Cuba, zöld erős fényes	4 20	Gyöngy kávé, lefin. zöld.	1000
Gyöngy Mocafivalódi füzes	4 45	Java, nagyszemű legfin.	95
Ceylon, kékes zöld erős	4 95	Arab Mocca, nemes tüzes.	20

Chinai téa díszes szelenczékben ár klgr. ként o. é ft

Kaisow Congo porcel. fin.	1 70	Tablarizs igen fin. 5 klgrkent	1 10
Congo, igen finom	2 60	Jamaica-Rum 1a 4 liter	4 20
Souhong, lefinom	3 70	Caviar, 1a, 4 klgr. tiszta	7 50
Pecco Souhong, igen fin.	4 90	keveset sózva 1 klgr.	2 50
Csaszar keverék család téa	4 20	Ajókák szard. körülb. 240d.	1 50
igen finom	4 20	Csemege 2 drkcent körülb.	4 50

Irény-árjegyzék körülb. 1000 cikkéről ingyen és bérmentve

ETLINGER és társa Hamburg, világposta-szétküldés.

Azon nagy veszteségek, melyeket egy londoni nagy vasbutorgvár, a „Hoddenigde Brothers and C^o“ cégé, a glasgowi bank legutóbbi bukása alkalmával szenvedett, annyira megingatták, hogy kénytelen gvarát beszüntetni, s a tömeges készletet, kiténő jószágát minden kiállításnál az arany éremmel jutalmazott vasbutorait a gyári ár negyedrészen végle elárusítani. Ajánlom tehát a fentnevezett háztól bizományilag reám bizott csodaszép

(Az ágyak majd e rajznak hasonlók)

400 darab vaságyat felnöttek számára s minden szoba s lakás díszére vállnak, hihetetlen csekély áron darabját 8 frtjával. (Előbbi ára 32 frt 50 kr. volt.) — Egyes megrendeléseket is teljesítek, a meddig a készlet tart mindig teljesen ép, hibátlan minőségben, a pénz előleges beküldése esetében:

Bugányi F.

Gép-Raktár, Bécsben

Landstrasse, Krieglergasse 3. B.

Különösen a tavaszon s nyáron a vaságyak, mert folyton védelmül szolgálnak a férgék ellen, s mert tartósak s összerakhatók, a faágyakat nagyban felülmulják. 207 4—12

Öltöny-szövetek

csakis tartós gyapjuszövetből egy középtermetű férfi részére:

Egy öltözetre	(jó gyapjuszövetből)	4 ft 96 kr.
3-10 méter	(jobb gyapjuszövetből)	8 " " "
	(finom gyapjuszövetből)	10 " " "
	(legfinomabb gyapjuszövetből)	12 ft 40 kr.

Utazó-Plaidek drbjá 4, 5, 8, egész 12 frtig. Legfin. öltözéteket nadrág, felső-kabát, és eső köpenyszövetek túlffi, Loden, comms Kammgar, Cheviot, Tricot női kendőket: tekeasztal pesztókat: doskingot ajánl

Alapított **Stikarofsky János** 1866

gyűrl raktára Brünben.

Minták postabérmentesen küldetnek. Mintalapok a szabómester uraknak bérmentetlenül küldetnek. 10 frton felüli utánvétel küldemények bérmentve. Állandóan több mint 150.000 o. é. frt. értékű raktárom van, ennál fogva természetes, hogy nagy világüzletemben sok 1 egész 5 méternyi posztó-végek maradnak, csakhogy ily posztóvégeket kénytelen vagyok jóval a készitési áron alul tovább adni. Minden józanul gondolkozó ember beöglja látni, hogy e kis posztóvégekből minták nem küldhetők, mivel néhány száz minta rendelkezésnél e végből mi sem maradna, ennél fogva tehát valóságos szédjelgés ha posztókereskedési cégék posztóvégekből mintákat hirdetnek, mert ez esetekben a minták egész darabból és nem végekből valók, ily eljárásnál a szándék ösmeretes. Meg nemfelelő posztóvégek kiseréltetnek, vagy a pénz visszaküldetik. Levelezések magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven fogadtatnak el. 8-20